

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

De Indulgentiis. Cap. vii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

vitatis Inquisitor, in suo peculiari ope. de Cru. lib. 1, cap. 7, & d. numero septenario 249. figuræ describuntur, in eod. lib. 1, cap. 36.

26 In crucis verò signo † exprimitur fides sanctiss. Trinitatis, in eoque roboratur, quemadmodum in incarnatione fuit con-
28 cursus totius Trinitatis, ita ministerio crucis assistunt Pater, Filius, & Spiritus sanctus, cum opera exteriora Trinitatis sint inseparabilia, & indivisa, ut tradit idem magister Cyprianus, eod. lib. 1. cap. 7.

27 Habet enim crux Christi † quatuor
29 virtutes, propter quas religiosa, & venerabilis est apud fideles consuetudo, ut signent se signaculo sanctæ crucis.

Prima quidem, quod est signum distinctum servorum Dei Jesu Christi.

Secunda, quia est armatura fortis ad profugandum dæmones, qui ubi crux Christi est, stare non possunt.

Tertia, virtus ejus est contra vitiorum tentamenta, quæ si mente fideli habeatur, nulla libido, nulla peccati prævalere potest invidia, sed continuò ad ejus memoratio-

ne totius peccati, & mortis fugit exercitus.

Quarta virtus est, quod operatur, ut divinæ benedictionis dexteram homo consequatur, ut post Damasc. beatus Chrysostomus, August. Origen. & beatus Hieronym. tradit Turrecremi, in cap. ecclesiarum, n. 3, dist. 11. † & quamplura miracula, aliasque virtutes, quæ ministerio, ac signo sanctæ crucis fuerunt habita, & operantur, copiosè scribit præfatus magist. Cyprianus in eodem ope. de cru. in quinque libros distincto per tot.

Fieri enim non debet † crux per modum circuli, sed dextra sursum porrecta, inde quasi recta ducatur linea deorsum, & transversalis, altera extendatur à sinistro ad dextrum latus, & maximè referre, hæc signa adamussim fieri, quandoq; attem dæmones nequaquam timuisse aquam sanctam, quia non fuerat tunc benedicta, scribit Marsil. ea. Hydrag. sect. 2, cap. 7, n. 39, 40, & 41. Quodque signum crucis fieri debeat in figura quadrangulati, tenet idem Turrecrem. eo. c. Ecclesiarum, n. 5. quem sequitur mag. Cypr. eod. lib. 1. cap. 7.

DE INDULGENTIIS.

Cap. VII.

S V M M A R I V M

1 Indulgentias conferendi potestas fuit à Christo Ecclesie concessa.	5 Indulgentia proprie non remittit culpam.
2 Indulgentia, quid sit.	6 Culpa, & poena in peccato consistunt.
3 Indulgentia duplex, plena, & non plena, harum qualibet qua sit.	7 Culpa licet remittatur à Deo per contritionem, tamen requiritur confessio.
4 Indulgentia forma est duplex:	8 Purgatorij poena major est omni poena, quam unquam aliquis patitur in presenti vita.
	9 Poena

- 9 Pœna est duplex, damni, & sensus, illa eterna, & cur? hac verò temporalis.
- 10 Indulgentia plenaria, an differat à pleniori, & à plenissima.
- 11 Indulgentia plenaria non differt ab ea, qua conceditur in anno sancto, vel alijs temporibus vigore Iubilæi.
- 12 Iubilæi annus quolibet centesimo anno fuit antiquissimus.
- 13 Iubilæi annus fuit reductus ad annum quinquagesimum à Clemente Sexto, & ad vigesimum quintum à Paulo Secundo.
- 14 Indulgentia plenaria tempore anni Iubilæi suspensa à Gregorio XIII. Idem à Clemente VIII. nunc Pontifice Maximo, fuit innovatum usque ad beneplacitum Sedis Apostolicæ.
- 15 Indulgentia plenaria ad hoc, ut reviviscant anno Iubilæi elapso, quid requiratur.
- 17 Concilium generale legitime congregatum, habet potestatem concedendi indulgentias plenarias.
- 18 Indulgentias non plenarias concedunt Legati, Patriarchæ, Archiepiscopi & Episcopi.
- 19 Indulgentia non debet concedi, nisi ex causa conveniente, & iusta.
- 20 Indulgentia ut valeat, requiritur pietas.
- 21 Indulgentia plenaria conceditur pluribus de causis.
- 22 Opus, quod pro indulgentia obtinenda imponitur, debet esse ordinabile, & conducibile ad honorem Dei, & fidei exaltationem.
- 23 Indulgentia respicit principaliter gratiam, non meritum hominum, respicit tamen meritum Christi, beate Virginis, & Sanctorum.
- 24 Indulgentia ad hoc, ut obtineatur, requiritur, ut homo sit in statu gratiæ.
- 25 Indulgentiam ut quis consequatur, requiritur duplex dispositio, interna, & externa.
- 26 Confessio actualis, quando requiratur, ad consequendam indulgentiam, & quando non.
- 27 Confiteri an teneatur ad consequendam indulgentiam, qui nullum habet peccatum mortale.
- 28 Dispositio externa ad obtinendam indulgentiam est adimplere omnia qua in litteris indulgentiarum exprimuntur.
- 29 Indulgentia non extenditur ad mortuos, nisi à Papa expressè fuerit extensa, & tunc per modum suffragij. Suffragiorum tria sunt genera.
- 30 Questus pro consequendis indulgentijs abolentur.
- 31 Missa dicta in altari privilegiato pro tali anima, an illam liberet.
- 32 Papa non habet iudiciariam auctoritatē, neque jurisdictionem directam in defunctos, & supra nrm. 29.
- 33 Indulgentia possunt defunctis per modum satisfactionis, & consolationis.
- 34 Mortui suis orationibus viventibus prodesse possunt.

Quoniam Indulgentiarum concessio genus quoddam benedictionis præstantissimum est, cum per talem concessionem fidelibus gratiosè indulgeatur,

unde pro pœna temporaria suis peccatis debita satisfacere possint, hoc loco post dicta de benedictione in universali, aliqua de Indulgentijs breviter attingere

- 1 crevi † Potestas enim illas conferendi à Christo Ecclesiae in Petro concessa extitit, quae huiusmodi potestate divinitus ei tradita, antiquissimis etiam temporibus in usu fuit, *Matth. c. 16. Ioan. c. 20. cap. audivimus, cap. quodcumque, 24 q. 1. & cap. ut constitueretur, 50. dist.* ideo sacr. Conc. Trid. indulgentiarum usum Christiano populo maximè salutarem, & sacrorum Conciliorum auctoritate probatum, in Ecclesia retinendum esse, docet & praecipit, eosque anathemate damnat, qui aut inutiles esse asserunt, vel eas concedendi in Ecclesia potestatem esse negant, ut in *decr. de Indulg. in princ. seß. 25.*
- 2 In primis autem videndum est, † quid sit Indulgentia? quae omnis aliis definitionibus, à diversis scriptoribus ecclesiasticis traditis, est remissio poenae temporariae in foro poenitentiali Deo debitae, extra sacramentum facta, per applicationem eorum satisfactionum, quae in communi Ecclesiae thesauro continentur, *Navarr. in commentar. de Indulg. & Indul. not. 20, num. 1. & seqq. in princ. seß. 25.* ubi rationes definitionis assignat, & ad contraria respondet, *tom. 3. Cordub. de Indulgent. q. 3. & Card. Bellarm. in 6 contra gen. tom. 1, lib. 2, cap. 16. §. ad haec*
- 3 *juvantur.* Quae quidem est plena, † & non plena, plena est, quae sub nomine plenariae datur, vel sub his, aut similibus verbis ei, qui fecerit, hoc aut illud, remissio omnium peccatorum conceditur: non plena, quae limitata solummodo datur, vel ratione peccatorum, vel ratione poenae debitae: primum respicit totam poenam temporalem peccatis debitam, posterior non totam, sed illius solummodo partem, *Navarr. eodem comment. not. 9, num. 1, 2, & 3.*
- 4 Indulgentiae enim forma † quantum ad
- eam, quae significat remissionem poenae in foro poenitentiali, de qua verba facere debet, aliis omis, de quibus per eundem *Navar. eod. com. not. 20, num. 2.* est quadruplex. Aliquando enim dantur indulgentiae respiciendo ad certum tempus secundum numerum dierum, aut annorum: quandoque respiciendo ad certam partem peccatorum, ut cum datur remissio mediae vel tertiae partis; Interdum respiciendo totum id, quod pro peccato debetur, ut cum datur indulgentia plenaria, vel remissio omnium peccatorum, *Turrecrem. in cap. qui aliquando, de poenit. d. 1. §. item in Levitico, q. 2. art. 1.* † Quandoque etiam conceditur de culpa, & poenae; quod non est proprie intelligendum, cum solus Deus auctoritative culpas remittat, juxta illud *Isaia: Ego solus deleo iniquitates tuas per memetipsum:* sed ideo sic dicitur, quia ibi remittitur culpa à Deo per contritionem, quae praerogatur, & poena à Papa per indulgentiam, quae subsequitur, *Sylvestr. in verbo Indulg. q. 9, n. 23. & Graff. c. 15. secundum impressionem Taurinen. n. 53, 55, 59, & 64 par. 1, lib. 4.* ubi de his quatuor modis indulgentias concedendi copiose tractat.
- 6 In peccato, † ad quod delendum indulgentiae conceduntur, duo sunt; culpa, quae offenditur Deus, & poena, quae debetur pro culpa: remittitur autem culpa in contritione, quae est cum proposito confitendi, & satisfaciendi, ut in *psalm. 31. Confitebor adversum me iniquitatem meam domino, & tu remisisti impietatem peccati mei,* sed quamvis Deus remittat culpam per contritionem, † tamen requiritur confessio, ut ipse confessarius absolvat poenitentem sacramentaliter à peccatis, cuius abso-

absolutionis virtute illa pœna æterna peccato debita, quæ per contritionem commutata erat in temporalem, aliqua ex parte tollitur, ideo, si decederet sine confessione, non tamen contempta, sed præventa gravius, & diutius puniretur in purgatorio, cuius pœna est ignis, qui, etsi æternus non sit, ¶ miro tamen modo gravis est, quoniam excellit omnem pœnam, quam unquam aliquis passus sit in hac vita, & nunquam in carne tanta inventa est pœna, licet mirabilia martyres passi sint tormenta, & multi nequiter immensa sustinuerint supplicia, Aug. in lib. de pœnit. relatus in cap. nullus, de pœnit. dist. 7. Graff. eod. c. 15. nu. 48. & Bellarm. in 6. controv. gener. lib. 2. cap. 14 de purgat.

9 Pœna, quæ debetur, ¶ est duplex, id est pœna damni, quæ est carentiæ visionis Dei ex parte aversionis, & hæc est æterna, ut qui contra æternum bonum peccavit, in æternum puniatur, & pœna sensus ex parte conversionis ad creaturam, quæ cum non sit infinita ex genere suo, non est æterna, quo fit, ut, si huiusmodi conversio non esset aversio à Deo, non deberetur ei pœna infinita, ideo peccatis venialibus non debetur, nisi temporalis; & hinc colligitur, quod, cum per contritionem, & per satisfactionem homo convertatur ad Deum, recuperet amicitiam Dei, ac etiam tollatur æterna pœna damni, cap. dixi, & cap. magna, de pœnit. d. 1. remanet tamen pœna sensus in hoc sæculo persolvenda, vel per pœnas spontè à nobis confessis pro vindicando peccato susceptas, vel sacerdotis arbitrio pro mensura delicti impositas, vel etiam per temporalia flagella à Deo inflictæ, & à nobis patienter tolerata, Conc. Trid. sess. 14, c. 9, cap. sunt plu-

res, de pœn. d. 3. & Graff. eod. c. 7, n. 1, 2, & 3. par. 1, lib. 1. Quod, si ea pœna in hac vita non luatur, luenda erit in purgatorio, hæc autem est pœna, quæ per indulgentias tollitur. Verùm, quia aliqui indulgentiam plenariam dividunt ¶ in plenam, sive plenariam, plenioram, & plenissimam.

Quæritur, an re vera inter se differant, Aliqui autem putant esse differentiam realem inter has tres species super enumeratas, ut Palud. in 4. dist. 20, q. 4. Adr. pariter in 4. q. de Indulgent. colum. 12. & Navar. d. not. 9, num. 4, & not. 22, num. 50, & 51. sed melior videtur eorū sententia, qui nullam inter plenariam, plenioram, & plenissimam constituunt differentiam, quam tenet Sot. in 4. d. 21, q. 2, art. 1. Michaël Med. & Cordub. q. 11. de Indulgent. & cæteri omnes recentiores: gradationem autem illam solummodò adhiberi ad exaggerandam, seu potius explicandam indulgentiæ plenitudinem, qua nihil amplius desiderari possit, ut bene advertit Graff. d. cap. 15. nu. 45. Quando autem Papa plenariam omnium peccatorum indulgentiam cõcedit, perinde est, ac si vocabulo, plenissimæ uteretur, ut manifestissimè exemplo ostendi potest, amphoræ enim aquæ plene nõ majus datur vacuû, quàm plenissimæ tribuatur. Nec differt ¶ plenaria indulgentia ab ea, quæ cõceditur in anno sancto, vel aliis temporibus vigore Jubilæi, sed in Jubilæo, præter plenam remissionem pœnæ, multa solent concedi privilegia, quæ per indulgentias communiter non conceduntur, ut facultas eligendi confessariû, potestas absolvendi à casibus reservatis, & commutandi vota, ut per Sot. d. q. 2, art. 1. dist. 21. & tenet etiam Graff. ead. decis. 15, num. 29.

quapropter annus Jubilæi fait semper in Ecclesia celeberrimus, & antiquissimus.

Nam Bonifacius VIII. anno 1300. antiquorum fida relatione motus, quod accedentibus ad honorabilem Basilicam Principis Apostolorum de Urbe cōcessæ erant magnæ remissiones, & indulgentiæ peccatorum, dictas remissiones, & indulgentias omnes, & singulas ratas, & gratas habens, ipsas auctoritate Apostolica confirmavit, approbavit, & etiam innovavit, & ut beatissimi Petrus, & Paulus Apostoli eò amplius honorarentur, quo ipsorum basilicæ de Urbe majore devotione essent à fidelibus frequentatæ, de fratrum consilio, & Apostolicæ plenitudine potestatis, omnibus eod. anno 1300 à festo Nativitatis Iesu Christi, & in quolibet anno centesimo sequenturo ad basilicas ipsas accedentibus reverenter verè pœnitentibus, & confessis, vel qui verè pœnitentes confiterentur, ¹²† in eodem, & quolibet centesimo sequenturo anno, non solum plenam, & largiorem, imò plenissimam omnium suorum concessit veniam peccatorum, ut habetur in dicta extravag. 1. de pœnit. & remiss. & ante illam Honorius III. de illis statuit, ut in cap. nostro, ex eodem tit. & longè ante Gregorius, qui stationes ad indulgentias quærendas Romæ statuit circa annum 619. secundum S. Thom. in 4. dist. 20. q. 1. art. 3.

Illam verò Jubilæi indulgentiam centesimo quoque anno ante Bonif. VIII. semper concedi solita fuerat, ut post alios, quos refert, testatur Navar. d. com. not. 7. n. 3. & 4. Clemens verò VI. idem Jubilæum, quod centesimo quolibet anno concedebatur, ¹³† ad annum quinquagesimum, qui primò fuit annus 1350. reduxit, ut in extravag.

unigenitus, eod. tit. de pœnit. & remiss. & tandem à Paulo II. reductum est, ut quolibet vigesimoquinto anno celebraretur, ut in extravag. Quemadmodum, eod. tit. Qui insuper omnes, & singulas plenarias indulgentias, etiam ad instar Jubilæi cum quibuscunque facultatibus, & potestatibus à prædecessoribus datas ad suum, & Sedis Apostolicæ beneplacitum suspendit, ut in d. extravag. quemadmodum, S. nos, qui universonum.

¹⁴ Gregorius autem XIII. multorum Romanorum Pontificum morem sequendo, de Apostolicæ potestatis plenitudine, ad suum, & dictæ Sedis Apostolicæ beneplacitum, omnes, & quascunque indulgentias plenarias, etiam ad instar Jubilæi, & earum causa, facultates, concessionem, & indulta quæcunque ab ipso, & dicta Sede, ejusque auctoritate, quibuscunque ecclesiis, & monasteriis utriusque sexus, ac conventibus, domibus, congregationibus, hospitalibus, & piis locis, nec non Ordinibus etiã Mendicantium, ac Militiarum, nec non universitatibus, & confraternitatibus, earumque, & aliis cujuscunque dignitatis, gradus, & conditionis, personis ecclesiasticis, & secularibus per universum orbem constitutis, etiam per modum communicationis, & unionis, & alias quomodocunque perpetuò, vel ad tempus, quibusvis modis, & ex quibusvis causis concessas, & concessas, quibuscunque illa sint concepta formulis, ac restitutionibus, revocationibus, mentis attestationibus, aliisque clausulis, & decretis cõmuniter, etiam suspendit, decernens interim, illa nulli prorsus suffragari debere. Nec non irritum, &c. Indulgentiis basilicarum, & aliarum ecclesiarum Urbis nihilominus in suo robore duraturis, interdicens, ne ullæ aliæ indul-

indulgentiæ publicarentur, vel nunciarentur, & qui secus facerent, in excommunicationis sententiam eo ipso incurrere voluit, & quod ab Ordinariis locorum punirentur, ut per Navar. *in eodem. com. de indulgent. no. 33 in princip.* quana suspensio- nem etiam ad suum, & ejusdem Sedis Apostolicæ beneplacitum, eodem modo, & forma supra expressis, Clemens Papa VII. post jubilæi indictionem, innovavit, quæ tamen indulgentiarum suspensio solum procedit in plenariis, non autem in aliis, ut ipsius suspensionis expressa verba aperte testantur, & declarat Navar. *ead. com. not. 25, n. 2, & 3:* & cum sit odiosa, ampliari non debet ad non expressa, *cap: odia, de reg. jur. in 6.*

Hæc autem suspensio, quoad plenarias, durat, non solum durante anno Jubilæi, & vita Papæ Clementis, sed usque ad beneplacitum Sedis Apostol. quod morte Pontificis non tollitur, quia non respicit personam, ut ex contextu Bullæ patet, sed auctoritatem Pontificiam, quæ in omnibus successoribus perseverat; & propterea, nisi à Pontifice pro tempore existenter revocetur, semper intelligitur in suo robore permanere, *cap. si gratiosè, de rescript. in 6.* & Navar. *in d. com. not. 28 nu. 7:* & licet non desint scribentes stylum curiæ habere, ut elapso anno Jubilæi, cæteræ omnes indulgentiæ reviviscant, consuetudine, quæ Papa scit, & tolerat, ita interpretante; tamen, anno Jubilæi elapso, & requiritur expressa suspensionis revocatio, ut tradit Navar. *in d. com. de indulgent. not. 33: nu. 7.* ex relatu Datarii de mente Gregorii XIII. & ita Clemens Octavus anno Jubilæi expleto interrogatus, suspensionem durare, donec aliter, &c. respondit: Cessat tamen sus-

pensio cum verbo, vel scripto Papa declarat, ipsam suspensionem fore sublatam, & communis usus ita testatur.

Ad indulgentiarum validitatem quinque requiruntur: auctoritas in concedente,abilitas in recipiente, pietas in fine, utilitas in opere, & congruitas in tempore, secundum glo. *in d. extravag. 1. & septem secundum Innoc. in cap. quod autem, de pœnit. & remiss.* & quatuor secundum Grass. qui sequitur d. gloss. *ead. c. 15. n. 51.* sed communis sententia est, & quod tria tantum requirantur, scilicet ex parte dantis auctoritas, ex parte recipientis charitas, & ex parte causæ pietas, quæ comprehendit honorem Dei, & proximi utilitatem, S. Thom. *in 4. d. 20. q. 1. art. 3. q. 2.* & Navar. qui testatur, hanc opinionem communiter receptam, *d. com. not. 32. num. 28.*

Primum requisitum est auctoritas ex parte dantis, quæ summa est penes Papam, summam, universalem, & unicam Christi Vicarium, à quo alii inferiores ordinariæ, vel delegatam recipiunt auctoritatem, c. *cum ex eo, in fine, de pœnit. & remiss.* gloss. mag. *in c. 1. extravag. commun. eod. tit: Paul. in 4. d. 20. q. 4. colum. 6:* Navar. *ead. com. not. 31. num. 1, 2, & 3.* & not. 32: nu. 11: & Grass. *d. cap. 15: num. 51, par. 1, lib. 4.*
 7 Secundò apud Concilium generale legitime congregatum, cujus, ut magna est in universam Ecclesiam jurisdictio, sic etiam habet potestatem concedendi indulgentias plenarias, Abb. *in Clem. abusioibus, num. 2, de pœnit. & remiss.* & Felin. *in serm. de indulgent. circa fin.* qua potestate usum est Concilium Constant. *sess: 17: ad fin.* ubi plenariam indulgentiam concessit iis, qui certam pecuniæ summam tribuissent ad faciendas expensas pro adventu

Græc.

Concordum ad Conc. ut per Navar. eod. com. not. 31, num. 2.

88 Alias indulgentias ꝑ non plenarias concedunt Legati intra fines suarum legationum, Patriarche, Primates, Archiepiscopi, & Episcopi intra fines suarum diocesium, etiam nondum consecrati, dummodo sint electi, & confirmati, & hi omnes facultatem habent limitatam. nam regulariter habent facultatem concedendi tantum 40. dies indulgentiæ, & annum in dedicatione ecclesiæ, cap. ex eo, de pœnit. & remiss. & Navar. d. not. 31, num. 1. ubi tradit, Archiepiscopum intra suum Archiepiscopatum tantum indulgentias concedere posse, sed est contra text. in cap. nostro, de pœnit. & remiss. ubi Papa Archiepiscopo respondet, quod per Provinciam suam liberè potest indulgentiarum litteras concedere, dummodo statutum generalis Concilii non excedat. Nam, licet Archiepiscopus non sit iudex ordinarius omnium de Provincia, ut cap. pastoralis, ex de offic. ord: nec extra suam dioccesim habeat contentiosam jurisdictionem; cum tamen indulgentias concedere sit voluntariæ jurisdictionis, illas concedere potest, ut per gloss. d. cap. nostro.

Abbates verò, & alii Episcopis inferiores indulgentias concedere non possunt, cap. accedentibus, ext. de excess. prel. & Navar. eod. commun. de indulgent. not. 7, nu. 2, 21 & concedi non debent, ꝑ nisi ex convenienti, & iusta causa, secundum communem Doctorum sententiam, S. Thom. 3. par. in addit. q. 25, art. 2. S. Bonavent. in 4. dist. 20, in 2. par. dist. 4. & q. ult. Gerl. in tract. de indulgent. Sylvest. verbo Indulgentia, qu. 6. Cajet. in opusc. de causa indulgent. qu. 1. & in opusc. de indulg. c. 2. Sot. d. extravag. 1,

9. ut autem beatissimi, & Navar. d. com. not. 15, n. 1. & hoc, quia Summus Pontifex non est dominus ecclesiastici thesauri, sed tantum dispensator, 1. ad Corinth. cap. 4. Sic vos existimet homo, ut ministros Christi, & dispensatores mysteriorum Dei, & sine causa concessa indulgentia fortè non valet, prout nec sine iusta causa valet relaxatio voti, aut juramenti, glo. in c. non est, in ver. adimplere, de vot. in cap. quantum, in ver. absolvi, de iurejur. & Navar. eod. commun. not. 15, nu. 1, & 2.

Secundum requisitum ex parte causæ, requiritur, ut sit aliquid ad pietatem ordinatum, qualis est honor Dei, & exaltatio fidei: nam frequenter earum concedendarum finis principalis ꝑ est pax, & concordia Principum: frequenter decus, honor, & gloria Dei, vel Sanctorum ejus, qualis videtur esse finis indulgentiæ anni Jubilæi, ut per Navar. d. com. de indulg. not. 19, n. 14. ut in omni concessione indulgentiæ videre licet, veluti, cum dicitur, ac pro totius populi Christiani salute preces effuderint, qualia verba in Jubilæis adhiberi solent, & in plerisque aliis indulgentiis, ut pro Principum Christianorum concordia, & fidei exaltatione: quia finaliter debet attendi, ut per hoc fides Catholica honoretur, & exaltetur. Et causæ, quibus indulgentia plenaria conceditur, plures sunt.

Conceditur enim ꝑ pro expeditione Terræ sanctæ, pro Jubilæo, pro celebrando œcumenico Conc. pro defensione, & conservatione status Ecclesiastici, & recuperatione bonorum, vel rerum ecclesiasticarum pro placatione iræ divini in pestilentia, fame, & bello, præsertim contra Turcas, vel alios infideles, pro singulis, remotorum locorum peregrinis petentibus visita-

visitationem Terræ sanctæ, liminum Apostolorum, & S. Jacobi de Compost. in gratiis regendis pro magno Dei beneficio, ut pro pace facta inter Princ. Christianos, pro conversione ad fidem alicujus Provinciæ, vel civitatis, pro victoria contra hostes Ecclesiæ, pro hæreticis repellendis, 24 sedando schismate, & pro notabili numero captivorum redimendo, Congreg. sacr. Conc. Trid. *super decr. de indulg. sess. 25, decis. mihi 395.*

21. Hinc fit, ut opus, † quod pro indulgentia obtinenda imponitur, debeat esse ordinabile, & conducibile ad honorem Dei, & fidei exaltationem, quare, si hoc habuerit, sufficiens videtur ad dandam indulgentiã: & ita in eo non tam attendenda erit quantitas, quàm illius qualitas, tum quia indulgentia respicit principaliter gratiam † non meritum hominum, quia aliàs non diceretur indulgentia, per citatam gloss. mag. in *extravag. com. c. 1. de penit. & remis. & Graff. decis. aur. d. c. 15. num. 51. in fin. par. 1. lib. 4.* tum etiam, quia respicit meritum Christi, super quo fundatur, & ex quo sumitur, quia passio Christi fuit excessiva, & excessus vocatur, *Luc. c. 9.* ubi habetur, quòd in Transfig. Christi apparuerunt Moyses, & Helias, & loquebantur de excessu, quem completurus erat in Hierusalem: quoniam unica gutta tam pretiosi sanguinis sufficisset pro redemptione totius mundi, quia propter unionem humanitatis cum persona divina verbi factam, quantula quæque passio ab eo tolerata pro redemptione nostra habebat pretium infinitum, & ne tam magnus excessus inanis, & frustratorius remaneret, voluit Christus, ut, tamquam inexhaustus thesaurus in Ecclesia esset per Rom. Pont. Vicarium

suum fidelibus loco & tempore dispensandus, ut in d. gloss. mag. quam sequitur Fely. in d. *serm. de indulg. n. 3. vers. & in hoc S. Tho. 3. par. 1. q. 46. art. 5. ad 3.* & Navar. in eod. *com. de indulg. not. 12. n. 2. & 3.* Passio enim Christi est infiniti valoris, & meriti; unde Summus Pont. † & illi, quibus ipse committit, possunt hujusmodi merita Christi, B. M. ac Sanctorum, ubi necesse est, dispensare, Graff. eod. *c. 13. nu. 52.*

Tertium verò requisitum ex parte ejus, qui vult consequi indulgentias, sicut ipsa etiam natura nos docet, non posse subjectum formam aliquam in se recipere, nisi ad illam fuerit per præcedentes dispositiones prius bene præparatum, sic idem censendum est venire, etiam suo modo in spiritualibus, & in specie, quoad indulgentias obtinendas, & ideo debet, qui vult indulgentias consequi, se ad illas suscipiendas ritè disponere, cum agens non agat, nisi in patiente bene disposito, & debet esse in statu charitatis, nempe verè pœnitens, & confessus, ad hoc, ut sit idoneus ad indulgentias consequendas, facit *text. in cap. pastoralis, in fine, de appell. & Graff. eod. c. 15. nu. 51. vers. secundo requiritur.*

25 Duplex autem † requiritur dispositio, & præparatio ad indulgentias consequendas, una interior, & altera exterior. Interior est, qua homo per contritionem repellit à se peccatum mortale, tamquam impedimentum ad fructum indulgentiæ percipiendum, & hæc quidem dispositio, si loquamur de tempore, quo percipienda est indulgentia, est omninò necessaria; tum, quia non potest remitti pœna, nisi prius remissa sit culpa, cum Deus non tollat reatum pœnæ sine

H deoro

decore iustitiæ: si autem manente culpa, remitteretur pœna, esset sublatuſ reatuſ pœnæ, sine decore iustitiæ; quia adhuc remaneret dedecus culpæ, & sic esset aliquid in ordinatum in universo, quòd divina sapientia non permittit, *arg. in auct. de hered. & falcid. §. inordinatum, col. 1.*

Oportet igitur, ut quis esse possit capax indulgentiæ, quòd sit purgatuſ à culpa media contritione, tum, quia membrum mortuum non potest suscipere influentiam ab aliis vivis, S. Thom. 3 par. in addit. q. 27, art. 1. in arg. sed contra; tum demum, quia id in literis indulgentiarum exprimi solet, in quibus dicitur verè pœnitentibus, & confessis, ut idem S. Thom. probat in corpore eiusdem articuli.

26 An autem ¶ sit semper necessaria actualis confessio ad indulgentiam consequendam, omiſſis variis doctorum opinionibus;

Primo respondetur, in iis indulgentiis, quæ per modum Jubilæi concedi solent, in quibus expresse habetur, sacramentalera confessionem intra primam, vel secundam hebdomadam post publicationem, actualiter requiri, indulgentiam, nisi prævia actuali confessione, consequi non posse; quòd idem dicendum est in aliis literis, in quibus vel eodem modo, vel æquipollenti alio exprimitur.

Secundò, si indulgentia absolute concedatur sine ulla expressione confessionis, aut clausulæ verè pœnitentibus, & confessis, tunc illis, qui semel in anno fuerunt confessi, & habent propositum confitendi, & contritionem de peccato præterito, non requiritur actualis confessio, sed satis est, esse in gratia; nam sic præsumendum est, esse de mente concedentis, Palud. in 4.

d. 20. q. 4. art. 2. Abb in c. omnis utriusque sexus, de pœnit. & remis. n. 21. Car. in Cle. 1. de reliq. & vener. Sanct. Navar. eod. com. not. 18, n. 11.

Tertio, si sub hac forma indulgentia concedatur, consequuturum esse, qui hoc, aut illud fecerit, indulgentiam omnium peccatorum, de quibus verè fuerit confessus, & contritus, tunc, si pro consequenda indulgentia quis confiteatur, si ve non, eorum tamen peccatorum remissionem consequetur, quæ fuerit aliquando integra confessione confessus, Gab. in 4. d. 45, q. 3, art. 3. & Cord. q. 27, de ind. propos. 3. op. 3. & alii per ipsum allegati.

Quarto, cum in forma indulgentiæ concedi dicitur verè pœnitentibus, & confessis, res videtur sanè dubia, & quamvis Paulud sententia, quæ videtur fuisse Doctorum communis, probabilis sit, securius tamen est, & probabilius, requiri confessionem actualem, ut existimant S. Anton. 1 par. tit. 10, c. 3, §. 2, & 5. Ang. in sum. verb. Indulgentia, n. 7. Adria. in q. de indulg. Cajet. in opusc. de indulg. ad Iulium Medicen, c. 10. Navar. loco cit. n. 2. & seq. quod etiam expresse habet gl. in d. extrav. 1. de pœn. & remis.

27 Dubitari enim potest, quando confessio exigitur ad consequendam Indulgentiam, si quis nullam peccatum mortale post ultimam confessionem commiserit, debeat pro illa obrinenda confiteri saltem venialia. Duplex est in hoc sententia, quam aliqui affirmant, alii verò negant. Prima enim tutior est, sed posterior etiam est probabilis, quam sequuntur S. Anton. ubi supra, & Nav. eo. not. 18, n. 18. Sylvestr. verb. Indulgentia, n. 20, & alij: qui tamen doctores conciliari possunt, sic distinguendo;

do: aut confessio in literis indulgentiarum exigitur, tanquam dispositio ad earum fructum percipiendum, qua etiam ratione exigitur contritio, aut verò exigitur, tanquam opus, vel pars operis, pro quo indulgentia conceditur. Primo modo exigitur confessio, cum sub illa forma iungitur verè pœnitentibus, & confessis, posteriore autem iungitur in Jubilæis, ubi cum aliis operibus præcipitur, ut intra eandem hebdomadam quis confiteatur.

Quando igitur confessio solùm exigitur, tanquam dispositio, probabilius est, si quis nullius peccati mortalis post præteritam confessionem sit sibi conscius, non esse necessariam, sicut in eod. eventu non exigitur necessariò nova contritio, neque est præsumendum, majorem voluisse Papam exigere dispositionem ad percipiendam indulgentiam, quàm necessaria sit ad Eucharistiam, quæ à quolibet mundo letali culpa sumi potest, Conc. Trid. c. 7. sess. 13. & Graff. decis. aur. cap. 38. nu. 1. par. 1, lib. 2.

At, quando exigitur confessio, tanquam opus, aut pars operis, pro quo indulgentia datur, videtur, quòd quis peccata venialia debeat confiteri, quoniam, si quis non facit opus, pro quo indulgentia conceditur, undecunq̄e proveniat, sive ex infirmitate, sive ex inopia, sive demum ex impotentia, non consequitur indulgentiam, arg. l. cui fundus, ff. de cond. instit. in terminis, gloss. in ead. extravag. 1. in ver. confitebuntur, in princ. & vers. oportet ergo, de pœnit. & remiss. & hæc, quoad interiorem dispositionem.

28 Quò autem ad exteriorem, præter sacramentalem confessionem, quando actus, tanquam opus, pro indulgentia obti-

nenda exigitur, diligenter etiam adimplenda sunt. Cætera omnia opera, quæ in indulgentiarum literis exprimuntur, ut in d. extravaganti 1. §. statuentes. Palud. d. 20. q. 4. col. penult. nec sufficit partem implere, ut quis partem indulgentiæ consequatur, ex communi Doctorum sententia, S. Anton. 1. par. tit. 10. c. 3. §. 4. & Navar. eod. com. de Indulg. & lobel. not. 19. num. 2. & 3. cujus ratio est, quia concessio conditionata nulli valet, nisi expleta conditione, quæ in forma specifica debet adimpleri, l. Mavius, l. qui heredi, ff. de condit. & demonstr. & Nat. conf. 624. nu. 14. volum. 3.

Si quis enim teneatur ex forma indulgentiæ tribus diebus jejunare, vel quatuor ecclesias visitare, aut tribus diebus elemosynam facere, bis jejunando, vel tres ecclesias visitando, aut una die elemosynam pro tribus largiendo, neque indulgentiam, neque partem illius consequetur, neque ab hoc ulla legitima causa excusatur, ex supra deductis, nisi in literis concessionis indulgentiarum aliter disponatur, Navar. in sæpè dicto vocab. 19. à principio usque ad n. 6. & Graff. d. cap. 15. num. 22.

Propterea indulgentia anni Jubilæi, & aliæ conditionatæ de aliquo opere faciendo pro illis consequendis mortuis acquiri non possunt, quia illi saltem ordinaria potestate id, quòd Papa Jubilæum concedens, & in aliis similibus indulgentiis fieri mandat, sine quo illud non quæritur, facere non possunt, ut eadem extravag. 1. §. statuentes, ut qui, & in extravag. unigenitus, §. statuentes de Apostolicæ, & Navar. eod. com. not. 22. n. 1. & nu. 7. Nulla autem indulgentia extenditur ad mor-

tuos, nisi à concedente expressè extendatur, S. Thom. in 4. dist. 45, q. 2, art. 3. & Navar. qui hanc dicit esse aliorum omnium opinionem, in eod. not. n. 2. & dicit ubi sup. n. 6. quòd Papa non potest auctoritate judiciaria ligare illos, qui sunt in purgatorio, ergo neque solvere, quia Dominus parius solvendi voluit esse, & ligandi, S. Ambros. relat. in cap. verbum, de pœnit. dist. 1.

29 Ideo, quoties Romanus Pontifex concedit indulgentiam pro mortuis, † toties addit per modum suffragii, quasi diceret, se non directè absolvendo, sed indirectè pro eis solvendo eos juvare, Innoc. in cap. quòd autem, n. 7. de pœnit. & remiss. Sylv. in summa. in ver. indulgentia, nu. 19. Felyn. in serm. de indulg. col. 9. vers. possunt tamen, & Nav. eod. not. n. 7. prout in visitantibus ecclesias S. Praxedis, & s. Laurentii extra muros Urbis Romæ, in quibus addita fuit clausula, per modum suffragii, testatur.

Suffragiorum autem tria sunt genera, sacrificium Missæ, oratio, & opera quælibet pœnalia, & satisfactoria, ut elemosyna, jejunia, peregrinationes, & similia, sed indulgentiæ non constituunt quartum genus suffragiorum, cum indulgentia nihil aliud sit, quàm applicatio satisfactionum, seu pœnaliu operum Christi, & Sanctorum defunctis. Bellarm. 6. controv. gener. to. 1, l. 2, c. 16, in princ.

Papa enim Gregorius XIII. qui innumeris altaribus per totum orbem terrarum privilegia liberandi unam animam à pœnis Purgatorii in Missæ celebratione concessit, ferè in omnibus eisdem privilegiis illa verba apposuit: per modum suffragii, & inter indulgentiam per modum suffragii concessam, & eam, quæ simpliciter

conceditur, non est differentia, ut una sit majoris effectus, & altera minoris, sed per modum suffragii nunquam est principaliter absolutio: aliàs verò, quæ simpliciter conceditur, sic, & mortuo tunc prodest, cum forma ejus id habet, & ab aliquo vivo illud fit, propter quod mortuo illa conceditur, Felyn. in eodem serm. de indulg. colum. 9. vers. sed tandem, & Nav. eod. com. not. 22, n. 28, & 29. Ideo, quotiescunque Papa concedit indulgentias pro mortuis, etiam quòd illas concedat, nullà factâ mentione suffragii, videntur concessæ per modum suffragii; ut per eum modum, quo valere possunt, & non per modum, quo valere non possunt, id est, ut omninò valeant, arg. l. quoties, idem sermo, ff. de reg. jur. l. quoties, ff. de reb. dub. l. quoties, ff. de verbor. oblig. & Nav. eod. not. nu. 34. quia Papa non videtur posse concedere indulg. mortuis in purgatorio existentibus per modum auctoritatis judiciariæ potestatis, absolvendo eos directè, Calderin. in cap. nostro, col. 20, de pœnit. Ricar. communiter receptus in 4. d. 20, art. 3, q. 3. & Nav. eo. not. 22, n. 5.

Et, quoniam natura novas semper appropriat edere formas, ita & ego plura dubia, quæ ex antiquis indulgentiarum formis oriebantur, dilucidare decrevi. Fuerunt enim antiquæ indulgentiarum formæ reformatæ, & etiam aliquæ omnino sublata, & primò ab Innoc. III. in Conc. generali, ut in cap. cum eo, ext. de pœnit. & remiss. demum à Clemente V. in Conc. Viennen. Clemen. abusionibus eod. tit. & postea à Clemente VII. de anno 1539, in Bull. Rom. c. 34. Pio IV. de anno 1562. c. 75. & anno 1564. quo omnia indulta, & privilegia etiam Maris magni, qui-

quibuscunque eccles. tam cathedralibus, quàm etiam metropolitanis, collegiatis, monasteriis, conventibus, & locis, tam secularium, quàm regularium, etiam militiarum, in quibus Conc. Trid. contrariantur, revocavit, ac ad terminos, atque limites ejusdem Concilii reduxit, & reducta esse voluit, ut in eodem Bull. Rom. cap. 119.

Postremò sacrum Conc. Trid. abusus, qui in his irreperant, & quorum occasione insigne hoc indulgentiarum nomen ab hæreticis blasphematur, emendare cupiens, generaliter statuit, & decrevit, omnes ³⁰† pravos quæstus pro his consequendis abolendos esse, ut in decreto de indulg. sess. 25. & Pius V. de anno 1566, auditis ex diversis mundi partibus quamplurimis querelis ad ipsum allatis, quòd, scilicet, vigore diversarum indulgentiarum per ipsum, & prædecessores suos concessarum, multi quæstos ex eisdem indulgentiis lucrum temporale tantùm quærentes quæstas, ut ajunt, exercerent, & plura concederent, quæ eis minimè licebat, omnes, & singulas indulgentias, etiam perpetuas, & peccatorum remissiones, quibuscunque hospitalibus, monasteriis, ecclesiis, domibus, militiis, ordinibus, etiam mendicantium ordinum regularibus personis, tam singulariter, quàm universaliter per quoscunque Romanos Pontifices quavis occasione, vel causa concessis, pro quibus consequendis manus essent porrigendæ adjutrices, & quæ facultatem quæstuandi quomodolibet continerent, auctoritate Apostolica revocavit, cassavit, irritavit, & annullavit, ac viribus evacuavit. ut in d. Bull. Roma. c. 30. ex quo concessæ per Martinum IV. Nicol. etiam IV. & Urba-

num V. porrigentibus manus adjutrices, de quibus per Alphons. de Catal. Rub. in compen. privileg. sub tit. indulgent. quoad secul. 4. sub n. 2. 3. 4. 5. & 6. non suffragatur, quia non fuerunt revocatae, & sub dict. Bull. revocatoria comprehenduntur.

Quæstorumq; nomen, atque usum aboleri, nec ad officium hujusmodi exercendum quemquam admitti, quibuscunque privilegiis non obstantibus, Conc. Trid. decrevit, ut in c. 9. de reform. sess. 21. & eo. decreto de Indulg. sess. 25. Admittuntur tamen ad colligendas eleemosynas pro usu hospitalium personæ honestæ vitæ, spectatæ religionis, & judicio Ordinariorum approbatæ, non participes dictarum eleemosynarum, & quæ eo munere citra ullum scandalum, ullamve fraudem fungantur, sed simpliciter eleemosynarum collectores nuncupentur, quique nullas publicent indulgentias, non concionentur, nec circumferant sua privilegia, nullasve sacras reliquias, & nullo modo minis, aut precationibus inducant fideles ad eleemosynam, non campanulam, aliaque similia instrumenta, quondam quæstorum insignia, deferant, aut pulsent ad excitandas personas, non petant, tamquam debitum, aut solitum, nec ulla arte, aut prætextu dicendi videlicet orationem S. Antonii, aut alterius Sancti; vel aliter extorqueant pecunias, sed simpliciter, piè, modestè, & cum omni dexteritate petendo eleemosynam pro subventionem dicti hospitalis accipiant, quod sibi liberaliter offertur, nec super his eleemosynis ullam quovis modo conventionem faciant, etiam cum hospitali: sed quicquid eleemosynæ nomine collectum fuerit, nullam ad

rem aliam, nisi ad usum hospitalis transfe-
ratur, ut fuit in sacra Congr. Conc. Trid.
decisum *super cap. 9. sess. 21. decis. mihi 327.*
& ita servandum esse in colligendis elee-
mosynis per societatem sanctissimi Rosa-
rii, confraternitates, & alia pia loca fuit
etiam decisum, *ut in decis. 328. & 900. &*
secundum aliam collectam sub tit. Papien-
si super eod. cap. 9. sess. 21. de reformat.

Et, ut majori cum diligentia indulgen-
tiarum litteræ videantur, & juxta mentem
concedentis publicentur, & exequantur,
cum Christi fideles non deceat indulgen-
tiis, aut aliis spiritualibus gratis privari,
Conc. Trident. decrevit, deinceps per Or-
dinarios locorum, adhibitis duobus de
capit. debitis temporibus populo publi-
candas esse, quibus etiam elemosynas,
atque oblata sibi charitatis subsidia, nulla
prorsus mercede accepta fideliter colligendi
facultas detur, ut tandem cœlestes
hos thesauros, non ad quæstum, sed ad
pietatem exerceri omnes verè intelligant,
ut cap. 9. de refor. sess. 21.

31 De Altaribus ¶ privilegiatis, quæritur,
nunquid celebrata Missa in altari privile-
giato, verbi gratia, pro Joanne defuncto, ¶
sequatur, ut ejus anima, quæ in purgato-
rio est, indeliberetur; & pro hujusmodi
quæstionis dilucidatione, primò præsup-
32 ponendum est, ¶ Papam non habere judi-
ciariam auctoritatem, nec jurisdictionem
directam in defunctos, ut dixi supra, *sub*
n. 29. in vers. quis. Papa non videtur, quibus
adè S. Thom. *in 4. dist. 45. q. 2. art. 3.*
q. 2. S. Bonavent. in 4. dist. 20. par. 2.
art. 1. qu. 5. Dom. Sot. in 4. d. 21. qu. 2.
art. 3. Joan. Echi. in Enchirid. de Indulg.
Bart. Sibil. Monopol. c. 3. prima decad.
qu. 12. Duran. in 4. d. 20. q. 4. & est text.

in cap. de communione, cap. legatur, in
sine, 24. qu. 2. & Clem. abusionibus juncta
gloss. in ver. mendaciter, de pœn. & remiss.
& propterea, indulgentiarum satisfactio-
nes ¶ aliquibus à Papa applicatas posse
quidem, (Deo sic acceprante) non tamen
semper, lege certa, prodesse, sed defunctis
prodesse, & per viam consolationis, &
satisfactionis, S. Thom. *in suppl. 3. par. qu.*
71. art. 12. primo modo considerato om-
nibus existentibus in purgatorio profunt,
& fortè magis alteri, quàm ei, pro quo
sunt; sicut enim in aula Regis lucerna,
quæ ipsi soli accenditur, omnibus circums-
stantibus lucet, imò illi magis, qui perspi-
caciore est visus, & lectio ad utilitatem
unius facta ab altero auditore quandoque
magis percipitur, ita suffragia pro Joanne
facta, quatenus consolatoria sunt, omni-
bus existentibus in purgatorio profunt, ac
illis majore charitate sunt insigniti; si verò
satisfaciendi vim in illis consideremus, se-
cundum intentionem, & affectum appli-
cantium, & statum eorum, quibus appli-
cantur, profunt, S. Thom. *3. parte, qu. 79.*
art. 5. in corp. & 4. sent. dist. 45. q. 2.

34 Quæritur, an mortui suis orationibus
viventibus prodesse possint, & affirmativa
probat *lib. 2. Machab. c. 35.* ubi legitur,
Oniam, & Hieremiam jamdudum defun-
ctos vivos fuisse orare pro populo Judæo-
rum viventium. Beneficia exhibita à san-
ctis defunctis hominibus hîc viventibus,
innumerabilia, & certissima sunt, de qui-
bus per S. August. *in lib. 22. c. 8. de Civit.*
Dei, & Theodor. *in libro de marty. Ne-*
que est iacredibile, etiam animas existen-
tes in purgatorio pro nobis orare, & im-
petrare; animæ enim Pafesahii, & sancti
Severini miracula operabantur, etiam
quòd

quod in purgatorio degerent, ut testatur
S. Greg. in lib. 4. dialog. 4: Petr. Damian.
in epistola de miraculo sui temporis ; &

Bellarm. in contro. gen. 10. lib. 2. c. 15. S.
Quod autem.

DE VERBI DEI PRAEDICATIONE.

Cap. VIII.

S V M M A R I V M.

- 1 Prædicationis munus præcipuum est Episcoporum, qui, si legitime impediti fuerint, per viros ad id munus exequentium idoneos supplere tenentur.
- 2 Archipresbyteri, Plebani, & curam animarum habentes per se, vel, si legitimo impedimento detenti fuerint, per alios prædicationis munus exequi debent.
- 3 Pœna sunt plectendi, qui tale munus præstare negligunt.
- 4 Prædicatorum eligendi munus ad Episcopum spectat, nisi adsit consuetudo immemorabilis in contrarium, & num. seq.
- 5 Consuetudo cum sit facti, debet probari. Testes singulares non probant consuetudinem, ibidem.
- 6 Prædicatori quinam expensas, & eleemosynam persolvere teneantur.
- 7 Episcopo soli spectat in sua Ecclesia deputare prædicatorem, cui etiam tenetur regulariter expensas subministrare.
- 8 An quotidie tempore Quadragesimali, juniorumve, & Adventus sit prædicandum.
- 9 Episcopo contradicente nullus sive secularis, sive regularis, etiam in Ecclesiis suorum ordinum prædicare potest, & quomodo intelligantur illa verba, contradicente Episcopo.
- 10 Regulares, antequam prædicare incipiant, debent se personaliter coram Episcopo præsentare, non autem per nuncium.
- 11 Prædicatores, qualiter in prædicando se gerere debent.
- 12 Prædicatori errores disseminanti Episcopus concionem interdiceret, & si hæreses prædicaverit, contra eum procedere potest.
- 13 Regulares extra monasterium degentes ab Ordinario, si deliquerint, puniri possunt, & quomodo, si intra monasterium degant, & extra, si notorie deliquerint.
- 14 Regulares, si notorie delinquant, instante Ordinario loci, sub gravi pœna ab eorum superioribus in loco delicti sunt puniendi, & non ad alia loca transmittendi.
- 15 Regulares non possunt à suis conventibus recedere, etiam prætextu ad suos superiores accedendi, nisi vocati, & cum licentia, aliàs ab Ordinarijs puniri possunt.
- 16 Regulares alicujus obsequijs subycere non possunt sine superiorum licentia, qui, si contrafecerint, & superiores sint negligentes, Ordinarij eorundem superiorum negligentiam supplere possunt.
- 17 Regu-